

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrt leta 50 vin; plačuj, se naprej. — Posamezna številka 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Slovenci! § 19. državnega temeljnega zakona se glasi: »Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik (materino besedo). Država z jamči ravnopravnost vseh jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju. V deželah, kjer je več jezikov, naj se javne šole tako uravnajo, da dobi vsak narod potrebne pripomočke, da se izomika v svojem jeziku, ne da bi se silil učiti družega deželnega jezika.

Zapomnite si ga! Ravnajte se po njem, zahtevajte povsod na podlagi tega zakona svoje narodne pravice!

Bodimo povsod zavedni in odločni!

Znano je, da so naši ljudje med seboj zelo ponosni in večkrat kažejo svojo odločnost le tam, kjer je je najmanj potrebno, pred vsakim tujcem, pred vsakim uradnikom pa se jih polasti nekak strah.

Stoletja so nam gospodarili nemški grajščaki in nemški baroni, stoletja je redilo te ljudi z roboto in desetino slovensko ljudstvo, a kot plačilo je dobivalo valpetov bič in grajščinsko ječo. Vse to je storilo, da se še sedaj naš priprost človek ob vprašanju kakega gospodarskega človeka najprej »ponižno zahvali za vprašanje«, kar ni toliko znak prevelike uljudnosti, ampak prevelike boječnosti. Še vedno jih mnogo misli, da je nemški uradnik najvišji gospod, da je oseba in pravica eno in isto.

Toda ni tako. Časi robote in suženstva so minuli, sedaj velja edino pravilno načelo! Pred postavo smo vsi enaki! Zavedajmo se torej svojih pravic in tirjajmo jih brezobzirno povsod! Srčni in podjetni ter odločni ljudje si priborijo vse, strahopetneži, bojazljivci pa trpijo škodo, ker nočejo pravočasno in na pravem mestu tirjati svojih pravic. Pomni si to, slovenski kmet, slovenski mladenič, slovenska mladenka!

Tirjati pa moramo pred vsem veljavo našega materinskega jezika! Prosti, svobodni avstrijski državljani smo in po zdravem človeškem razumu, po božjih in človeških postavah nam gre ta pravica. Pri nas mora naš jezik veljati povsod. Mi nikakor ne zaničujemo tujega, ne: hvaležni smo tujim narodom za vse, kar smo dobrega prejeli od njih, a od tujcev, ki živijo na naši slovenski zemlji, ki služijo med slovenskim

ljudstvom, ki imajo svoje življenje in svoj dobiček od nas, od teh zahtevamo, da ne prezirajo priprostega slovenskega ljudstva in ne našega milega materinskega jezika. Kar ljubimo, čislamo in spoštujemo mi kot sveto dedščino naših prednikov, to morajo spoštovati tudi vsi oni, ki na naši zemlji živijo.

In vendar ni tako. Mnogo je še krivic, ki se nam godijo, godijo se nam pa, ker se odločno ne branimo. Priborimo veljavo svojemu jeziku, s tem priborimo veljavo tudi samemu sebi! S spoštovanjem bo gledal na nas vsak tujec kot na zavedne in odločne ljudi, ki dajo cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega, a zahtevajo tudi za sebe, kar je njihovega!

Slovenski mož, slovenski mladenič! Če greš v bližnje mesto ter vidiš tam na glavarstvu, na sodnijah, na davkarijah itd. pod cesarskim orlom samonemški napis, spomni se vedno, da je to krivica nasproti tvojemu materinskemu jeziku. Pod tem cesarskim orlom so neštetokrat slovenski vojaki prelivali kri in žrtvovali svoje mlado življenje, da so ohranili državo, svojo domovino. To je orel našega vladarja, ki ima na vhodu v svojo cesarsko palačo zapisano: »Justicia fundamentum regnorum« (Pravica je podlaga državi!) in to je orel avstrijske države, katere glavna postava je, da smo pred zakonom vsi državljani in vsi narodi jednako-pravni, da imamo **vsijednake pravice**. Zahtevajmo jih torej, tirjajmo jih neprenehoma, saj: kdor trka, tistemu se odpre, kdor išče, ta najde!

Povrh pa premislimo, da je glavarstvo, sodnija in davkarija zaradi nas tukaj, zaradi ljudstva, ki tukaj živi, a to ljudstvo, ta narod smo mi Slovenci.

Če hodiš po javnih cestah ter vidiš tam samonemške kažipote, samonemška svarila in oznanila, sveta jeza naj te spreleti, ker se tako zapostavlja tvoj jezik, tvoja beseda. Ali ne boš premislil, kar je rekel že pred dolgo časa slovenski rodoljub in pesnik: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Tuj človek, tuji ljudje naj vidijo, da si ti Slovenec tukaj gospodar, da ljubiš svoj jezik in se zavedaš, da je tvoj jezik ravno tako od Boga kakor vsak drugi.

Pot te pelje mimo trgovin, mimo gostiln, mimo obrtnikov, trgovcev in tovarnarjev. Si že kedaj prevdaril, da vsega tega ne bi bilo tukaj, ako ne bi bilo pridne slovenske kmetске in delavske roke? Slovensko ljudstvo! Od tebe živijo ti ljudje, slovenska naša zemlja

Priporočajte, naročajte in širite „Novi Slov. Štajerc“!

jim je vir življenja in blagostanja, zato morajo spoštovati in nikdar zasmehovati naše slovensko ljudstvo, njegov jezik, njegove šege in navade. Spoštovali pa bodo vse to, ako bomo mi sami to zahtevali in se sami ne bomo sramovali svojega stanu in svojega naroda pred njimi.

Večkrat dobimo od raznih državnih, deželnih in drugih oblastev obvestila, odloke, sploh pisma. Zahtevajmo brezobzirno in odločno, da so pisana v našem jeziku. Posebej pa povdarjamo, da ne v tisti popačeni in pokvarjeni slovenščini, kakor jo pišejo iz nesposobnosti ali grde zlobnosti nekateri naši uradniki. Ne, njihove »novoslovenščine« ne rabimo. Nam naj pišejo tako, kakor nas je učila naša mati, kakor nas je učil v šoli učitelj, kakor so pisani naši časopisi in naše knjige: to je prava, to je resnična slovenščina, a ta ni nova, ampak ta je stara toliko, kakor je star slovenski naš narod sam.

In konečno zahtevaj, da se s teboj govori dostojno in uljudno v tvojem jeziku v vseh uradih. Pravico imaš do tega in uradnikova dolžnost je, da ti ugodí. Ako ne zna ali pa noče, ne spada med nas, ker nima toliko zmožnosti, volje in spoštovanja do tebe in tvojega jezika, da bi se ga naučil. Vsak obrtnik mora znati svojo obrt, uradnik pa mora znati jezik tistega ljudstva, kateremu služi. Povsod velja to, samo pri nas še ne popolnoma, ker mi tega nismo do sedaj odločno zahtevali. Na Angležkem ne nastavijo uradnika, ki bi ne znal angleški, na francoskem ne tacega, ki bi ne znal francoski, med Nemci ne tacega, ki bi ne znal nemški, Čehi, Poljaki, Ogrí, Hrvati, Srbi, vsi narodi celo Turki hočejo le svoje ljudi, samo pri nas naj bi bilo drugače?! Mi bi morali trpeti v svoji sredini ljudi, ki od nas živijo, a nas zato celo zasramujejo in zaničujejo! Nikdar ne, kar je prav pri drugih, to mora veljati tudi za nas. Tudi mi Slovenci smo jednako vredni ljudje, tudi mi imamo svoje pravice.

Puhloglave ošabnosti nikjer, povsod pa odločen, zaveden in samozavesten nastop! Ako bomo delali tako, spoštovali in cenili nas bodo vsi pošteni ljudje kot prave in značajne Slovence.

Kratka zgodovina slovenskega naroda.

(Pavel Poljanec.)

(Dalje.)

Ogrí proti Nemcem.

Arnulf je menil, da se lahko oddahne, ko se je znebil nevarnega slovanskega soseda. Ta nevarnost je minila, toda prišla je druga, hujša.

Ogrí so prišli, odšli pa niso več.

Iz svoje nove ogrske domovine so napadali vse sosednje dežele in jih poplavljali z ognjem in mečem.

Že leta 900 so razsajali po alpskih deželah.

Leta 901 so se razlili po Korotanu in Kranjskem.

Leta 902 so napadli Moravsko.

Leta 903 pa so obiskali Bavarsko prvokrat.

Celo v Italijo so hodili skozi slovenske dežele.

Leta 907 (28. junija) so uničili veliko nemško bavarsko vojsko. V bitki je obležalo mnogo duhovnikov in posvetnih velikašev.

Nemcem se je hudo poplaševalo njihovo poprejšnje surovo počenje. Nemška država je vsled bojev tako oslabela, da so Madžari in polabski Slovani leta 908 lahko razsajali brez skrbi po vsem Nemškem.

Nemški vladarji so morali odsihdob plačevati Ogrom davek, dokler jih ni premagal Oton I. leta 955 pri Augsburgu na Bavarskem.

Rod Karla Velikega, ki je zadejal Slovence tolike hudega, je izmrl že leta 911.

Od Slovencev in Slovanov so dobili Ogri omiko.

Ogrí niso obdelovali zemlje, pač pa so redili konje in govedo. Zlasti pa so bili ribiči in lovci. Prebivali so v šotorih, pozimi pa v kočah, spletenih iz protja. Bili so male postave, nosili so ostrižene glave, le na temenu so si puščali lase v kite. Bili so neznanu surovo ljudstvo, jedli so surovo meso in pili kri. Pravi se celo, da so jedli človeško meso in rezali srca iz ubitih sovražnikov. Toda jahači so bili zelo dobri in izvrstni strelci. Usmiljenja niso poznali nikakega. Zato ni čuda, da so se jih bali kakor «satanovih otrok». Prihruli so nepričakovano in zopet izginili, ko so opravili svoj krvavi posel. Dolgo se je mislilo, da so nepremagljivi in da jim pomaga sam pekel.

Ko pa so dobili Ogri leta 955 svoje zasluženno plačilo v imenovani bitki pri Augsburgu, so morali mirovati. Bili bi se popolnoma uničili, ako bi se ne privadili mirnemu življenju. Od Slovencev so se naučili poljedelstva in obrti, od njih so sprejeli višjo omiko in mnogo besed. Slovenskih besed je do danes v ogrskem jeziku vse polno, kar je dokazal slovenski učenjak Franc Miklošič.¹⁾

Tako se se Ogri otresli divjaštva in postali s pomočjo Slovencev in Slovanov omikanejši narod. Tudi kristjanstvo se je razširilo med njimi, posebno okoli leta 1000, ko je vladal Štefan (Sveti) kralj.

Sosedje Slovencev v 10. stoletju.

Poleg Nemcev smo dobili torej nove sosede, *Ogre*. Ogri so si ustanovili kraljestvo, ko so bili po mnogih izgubah prisiljeni k mirnejšemu življenju. Celu umirili se niso nikdar in sovraštvo proti Slovanom so si ohranili do danes.

Na jugu in vzhodu imamo od nekdanj za sosede bratsko *hrvatsko plemo*. Hrvatje so se v 9. stoletju osvobodili carigradskega gospodstva, sprejeli so rimsko krščanstvo in slovanski jezik pri službi božji. K Hrvatom so pribežali mnogi izgnani duhovniki iz Svetopolkove države, posebno pa nesrečni panonski Slovenci, ki so jih pregnali Ogri. Hrvatski knezi so se v 10. stoletju tako omogli in ojačili, da so dosegli naslov *kralja*. Njihova moč je segala ob morju dol do Dubrovnika in še celo Benečani so jim plačevali davek. Rimska duhovščina iz Dalmacije se je trudila, da bi izpodrinila slovanski jezik iz cerkve, toda na Hrvatskem to takrat ni šlo.

Vzadi za Hrvati so si ustanovili *Srbi* in *Bolgari* lastni kraljestvi in postali nevarni sosede Carigradu.

Na laški in primorski strani smo imeli sosede *Benečane*, živahno trgovsko državo.

¹⁾ Take besede so brana (borana), brazda (barazda), grablje (gereblye), kosa (kasza), kopača (kapa), pezdirje (pozdorja) itd. itd.

Domače novice.

Deželni zbor štajerski je sklican na 16. sept. t. l. na daljšo zasedanje. Prav nič pa se ne sliši, ali bo poleg običajnega proračuna in gospodarskih zadev razpravljaj o drugih nujnih zadevah. Gotovo je posebej za nas spodnještajerske Slovence zelo važno, da se spremeni volilni red za deželnozborske volitve in tudi volitve za okrajni zastop. Z vso silo se mora skušati odpraviti krivično razmerje pri deželnem šolskem svetu, kjer smo popolnoma brezpravni. Slišali bi tudi radi, kako daleč je napredovala sklenjena ustanovitev kmetijske slovenske šole. Nujno potrebna je uravnava Pesnice v srednjem delu. Brez števila je drugih, za nas prevažnih zadev.

Wratschko Franz je padel! Dolgo vrsto let je na načelniškem stolu gornjeradgonskega okrajnega zastopa sedelo v vsej svoji objestnosti in napuhu štajercijanstvo, katerega je zastopal orehovski Franz Wratschko, a zavedni slovenski kmetje so majali ta prestol, letos pa so se složno, odločno in samozavestno uprli, stol se je prekucnil in štajercijansko veličanstvo je padlo v prepad, iz katerega se več ne dvigne. Živeli slovenski kmetijski volilci! Pokazali ste, da ne zaničujete tujega, a ljubite in spoštujete pred vsem svoje. Vzeli ste moč in zaupanje onemu, ki je zatajil svoje slovensko ime, vsiljeval se Nemcem in pozabil, da je najvišje in najlepše, ostati zvest svojemu narodu in zanj pošteno delovati. Okrajni zastop pa naj pokaže, da zna pametneje gospodariti brez pomoči ptujskega »Štajerca« in brez Linhartovih nasvetov kakor Wratschko.

Ptujsko gasilno društvo rabi na svojih pismih dosledno nemški narodni kolek »Deutscher Werschatz, Südmark«. Tudi nemški trgovci po Spodnjem Štajerskem se ga prav pridno poslužujejo. Pri slovenskih društvih in prireditvah pa je narodni kolek zelo redka prikazen! Učimo se od svojih nasprotnikov!

V Ptuj se vrše v kratkem občinske volitve. Pričakovati je, da se zgrabijo Ornigovi prijatelji in nasprotniki. Slovenci imajo več glasov, bilo bi dobro, ako nastopijo samostojno, toda kaj: Politično društvo obstoji, da voli vsako leto odbornike, družega pa ne! Je pač lušno, ako izčrpa človek svoje politično delovanje s stavkom: Poslanec naj dela! ter se upehan in utrujen od takega gospodarskega in političnega »dela« iz samo požrtvovalnosti pelje parkrat v okolico na veselico, kjer govori v probujo narodne samozavesti — nemški! Je pač res: »Mi smo junaki-korenjaki!« Živijo!

Sv. Marko niže Ptuja. V zadnji številki »Ptujkega Štajerca« napada nekdo, ki se je podpisal »farani« na ostuden način č. gosp. župnika.

Ob enem piše: »župnik ima še tudi ustanovljeno posojilnico, pa mu še ni dosti. Glodali bodo ubogega kmeta še pri posojilnici.« Pameten človek ne bi tega pisal, in pameten urednik ne bi tega sprejel. Temu nasproti javimo podpisani, da č. g. župnik nima nobene ustanovljene posojilnice, ampak da obstoji za župnijo sv. Marka »Reiffeisenova posojilnica reg. zadr. z neomejenim poroštvom«, ki ne bo nobenega glodala, ampak po pravilih vestno skrbela za blagor naših župljanov. Č. gosp. župniku pa izrekamo najpristranejšo zahvalo, da nam je blagovolil prepustiti prostor v žup-

nišču. Alojz Strelec, načelnik, Marko Strelec, načelnika nam.; Franc Prelog, Simon Črešnik, Jakob Lovrenko, udi načelstva; Jos. Kegl, knj. in blagajnik; Lovrenc Janžekovič, namestnik.

Obsojeni „fajerberkari“. Nekateri člani ptujskih ognjegascev so se obnašali ob priliki požara v Mihovcih pri svojem povratku skrajno surovo in izzivalno. G. B. Zafošnika, uradnika banke Slavije, kateri jih je opozarjal na njih nedostjno obnašanje, so ti ljudje na najnedostojnejši način opsovali. Glavni kričač je bil trgovec *Gvidon Högenwart*. Pri obravnavi v Ptujju dne 5. t. m. bil je Högenwart radi razžaljenja časti obsojen na 20 K globe oziroma 48 ur zapora in na plačilo vseh tožnih stroškov. Dne 13. t. m. pa je bil v isti zadevi obsojen gostilničar *Friderik Stromayer* na 10 K globe odnosno na 24 ur zapora in plačilo tožnih stroškov. Gasilci naj gasijo, a poštene ljudi naj pustijo pri miru!

V Mariboru je umrl dr. Edvard Glantschnigg dne 15. t. m. po daljši bolezni v 68. letu starosti. Bil je brat vrlega slovenskega narodnjaka, že umrlega dr. Glančnika v Mariboru. Edvard je bil izdajica svojega slovenskega rodu, teptalec materinskega jezika, svoj čas strasten bojevnik proti Slovincem.

Spodnja Sv. Kungota. Tukajšnji župan Matevž Kramberger je dobil zlat zaslužni križec za svoje dolgoletno županovanje!

Selnica ob Dravi. Veselica čitalnice se je izvrstno obnesla. Posebno je ljudem ugajala igra *Združimo z razveseljevanjem* tudi malo pouka in dosegli bomo lepe uspehe!

Mati državnega poslanca dr. Korošca je te dni umrla na svojem domu pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Naj v miru počiva!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Dobili smo odličnega zdravnika in zavednega Slovenca gosp. Al. Krajgherja.

Sv. Ožbald ob Dravi. Dvanajstletnega učenca Antona Rozmana je pičil gad. V šoli je slišal, da se mora rana takoj izrezati. Dečko je storil to takoj in se je rešil tako gotove smrti.

Uboj v pijanosti. V Trbovljah je zabodel v srce vsled nezatnega prepira rudniški kovač Žarn rudarja Aškerc. To so nasledki pijanosti: potrata denarja, kvarjenje zdravja, prepir, pretep in uboj, zato pa se varujte pijančevanja.

Na Ponikvi se je ustanovila nova podružnica štajerske kmetijske družbe. Pristopilo je takoj nad 50 članov. Kaj pa druge naše stare in novoustanovljene kmetijske podružnice? Ali spolnjujejo svojo nalogo. Prav malo slišimo o njihovem delovanju! Prosimo poročil! Ne samo ustanavljati, ampak pridno delati, to kaj velja!

Slovenska Bistrica. Gradnjo »Narodnega doma« je mariborsko okrajno glavarstvo ustavilo. Prosimo tozadevnih natančnejših poročil!

Celje. Leta in leta bije okoliška občina boj na papirju za dovolitev stavbe primerne ljudski šoli za obsežni ta okoliš. Ker je hočemo imeti v mestu, kjer je edino pravo naše središče, nam Nemci že nad 6 let preprečujejo to potrebno stavbo. To so vam tiči, na eni strani govorijo, da smo neizobraženi in neolikani, na drugi pa z vsemi močmi zavratno preprečujejo, da

bi mi za svoj denar si zidali v mestu šolo in se izobrazili. — Svetujemo, da se vsi tozadevni akti pošljejo v originalu poslancu celjskega volilnega okraja, v prepisih pa vsem štajerskim poslancem. Prazno vpitje nad poslanci, ne da bi se jim dalo primerno natanko gradivo, je popolnoma nesmisel. To si naj zapomnijo vsi, ki v listih tako rado kličejo na pomoč poslance ali pa jih celo napadajo.

Pri občinskih volitvah v Stoprcih dne 19. t. m. so zmagali Štajercijanci. Cel volilni akt, razpis volitev, razpoloženje volilnih imenikov ter razglas volitev — vse je bilo protipostavno. Razglasile so se volitve n. pr. še le 9 dni pred 19. t. m. namesto 14 dni prej, kakor zahteva postava. Ker so Slovenci videli, da volitve vsled tega morajo biti ovržene, zato jih niti tretjina ni šla volit. **Vložen je priziv, kateremu se bo moralo ugoditi.** Slovenski možje, ne vdajmo se!

Dopis pove, kako delajo in gospodarijo Štajercijanci v Stoprcih!

V Gradcu je 15. sept. velik shod nemških štajerskih kmetov. Glavno besedo bodo imeli grofje in baroni, sploh posestniki velikih planin.

„Zadružna zveza v Celju“ je dobila od poljedelskega ministerstva za leto 1907 6000 K podpore. Štajerski Slovenci! Združujmo naše posojilnice in druge zadruga v tej zvezi!

Volitve v okrajni zastop mariborski se vršijo v kratkem. Res sramota je, da Slovenci tega okraja volitve v okrajni zastop tako zanemarjajo! Ali bo letos drugače? Slovenski kmetje, storite vi sami svojo dolžnost, otresite se nemškega meščanskega varuštva, volite složno svoje može! V lep vzgled vam naj bodo kmetje gornjeradgonskega okraja, ki niso mirovali prej, dokler ni padel Wratschko s štajercijanskega svojega prestola!

V Cršaku ob Muri so pri občinskih volitvah zmagali zavedni slovenski kmetje. Živeli!

Volitve v pridobninsko komisijo Brežice se vrše 2. in 3. sept. oziroma 12. in 13. sept. t. l. Slovenski kandidati so za III. davčno družbo kot volilni možje za **davčni okraj Brežice**: g. dr. *Ivan Benkovič*, odvetnik in gosp. *Anton Klavžar*, posestnik, oba v *Brežicah*; za **davčni okraj Sevnica**: g. *Lud. Smole*, trgovec v *Sevnici*; za **davčni okraj Kozje**: g. dr. *Josip Barle*, c. kr. notar v *Kozjem*, kot član g. dr. *Ivan Benkovič* v *Brežicah*, kot njegova namestnik g. *Fran Gerec*, trgovec v *Pišecah*, za IV. davčno družbo voli *Brežice 20*, *Kozje 19*, *Sevnica 12* volilnih mož, na katere naj se Slovenci po okrajih zedinijo po v pogledu v volilne imenike, razpoložene v davčnih uradih. Kot kandidat za mesto člana je določen gosp. *Jože Pečnik*, posestnik v *Zgor. Sušici* na Bizeljskem, kot namestnik g. *Anton Umek*, trgovec v *Brežicah*. Iz komisije sedaj izstopita brežiška Nemca *Schniderschitsch* in *Sollner*. Pozor Slovenci! Udeležite se gotovo volitve.

Pazite na bankovce! Žandarmerija na Krškem je našla veliko število ponarejenih bankovcev po 20 K, ki so bili poslani iz Amerike, da bi je po Kranjskem in Sp. Štajerskem neka sleparska banda razpečala med ljudstvom. Napravljeni niso dobro. Glava Avstrije in Hungarije, kakor tudi okraski so malo po strani in tudi več drugih pogreškov je v barvi in risariji. Zato pozor — pazite na bankovce!

Vzorna pravila za izobraževalna društva je založilo ljudsko-izobraževalno društvo «Akademija» v Ljubljani. Ob ustanavljanju novih izobraževalnih društev mnogokrat dela sestava pravil in njih petkratni prepis take težkoče, da se zavleče ustanovitev kar za več mesecev, ko že gine veselje do društva. Da pomore vsem onim, ki hočejo ustanoviti novih izobraževalnih društev (čitalic, delavskih kmečkih izobraževalnih in bralnih društev), je založila «Akademija» vzorna pravila, v katera treba vpisati le še ime in sedež društva, jih kolekovati in vposlati z naznanjajočo prošnjo na vlado. Petero izvodov teh pravil je dobiti franco pri «Ljudsko-izobraževalnem društvu Akademiji» v Ljubljani, če se ji v naprej pošlje 50 vin. ali v denarju ali v znamkah.

Tudi denar se je podražil. Veliki denarni zavodi takozvane banke, ki so še pred letom obrestovale vloge po 4% (štiri od sto), potem po 4 in pol, bodo z novim letom zvišale obrestno mero na 5%. Nekateri banke so to mero vpeljale že sedaj. Kaj sledi iz tega? — Da denarnim zavodom primanjkuje denarja. Ali pa je to visoko obrestovanje za našega kmeta koristno? — Da in ne! Ako bode denar obdržal svojo draginjo pri bankah, bodo začeli sčasoma obrestovati tudi drugi denarni zavodi, recimo hranilnice, vloge po 4 in pol % ali še višje. Ako pa bodo dajale hranilnice od vlog višje obresti, bodo morale zvišati obrestno mero tudi pri svojih dolžnikih. S tem pa bodo tepeni ravno reveži; kajti kdor denar lahko vlaga, ta itak ni revež, kdor pa si ga mora izposojevati, ta je gotovo kolikor toliko ubog, sicer bi denarja ne iskal, torej bode zvišanje obresti pri vlogah zadelo posojilojemalce-dolžnike.

Važna odredba upravnega sodišča glede prejemanja nenaročenega časopisja. Splošno je razširjeno mnenje, da dotičnik, ki kak nenaročen časopis prejema, ne more biti k poravnavi naročnine obsojen. Kakor pa posnamemo iz «Laibacher Zeitung», je upravno sodišče pred kratkim v enakem slučaju odločilo, da je vsak, ki časopis prejema, **dolžan dotično naročnino plačati**, tudi če lista ni naročil.

To si naj zapomnijo zlasti oni, kojim se vsiljuje ptujski «Štajerc». Kdor si ga ni sam naročil, naj list, ki se mu dopošlje, vrne, sicer utegne imeti opraviti s sodiščem!

Kedaj izgubi poštna nakaznica svojo veljavo? «Laibacher Zeitung» prinaša dne 20. t. m. sledeči slučaj: Neki trgovec je nakazal svojemu kupčijskemu zavezniku dne 5. januarja 1898 potom poštne nakaznice 85 goldinarjev. Poštna nakaznica se je naslovljencu dostavila, kateri pa denarja ni takoj dvignil. Šele čez leta hotel je dvigniti denar, toda poštni urad ga je zavrnil, ker denarja ni reklamiral v postavnem roku (terminu), ki je veljaven 6 mesecev. Trgovec je nato poštni erar tožil ter zmagal na vseh inštancah. Najvišje sodišče je zavrnilo tudi pritožbo finančne prokuratora z utemeljevanjem, da se poštno razmerje med pošto in stranko neha šele po izplačilu denarja in da tedaj izplačilo zneska ni vezano na šestmesečni rok za reklamacijo, ampak da se isto more uveljaviti tekom občega zastaranja po splošnem državljanem zakoniku, torej v 30. letih.

Kontrolnih zborov v tem letu ne bo. Domobransko ministerstvo je tozadevno odredbo že izdalo.

Jugoslovanski minister. Z vso odločnostjo morajo Slovenci tirjati, da se jim da glas v svetu vladarjevem, da dobe svojega ministra. O ti stvari začenjajo pisati tudi že nemškonacionalni listi. Le-ti pišejo v prvi vrsti o dvornem svetniku dr. Ploju. Hvalijo njegovo politično dalekovidnost, pravijo, da je prekanjen politik, zatrjujejo, da je previden in podjeten mož. Obenem pa javljajo svoje misli, da je morebiti dvorni svetnik vendarle na krivi poti, ker bi bilo imenovanje ministra za Hrvate, Srbe in Slovence državno priznanje panslavizma! Čudimo se, da Nemci okrog graškega »Tagblatt« ne smatrajo tudi volilno pravico in ves parlament kot priznanje panslavizma, neke pošasti, ki jih nemška bojazen vedno gleda v svojih nervoznih sanjah. Nemci se torej upirajo ti upravičeni tirjatvi Slovencev. Tem nujneje je, da se Slovenci zavzamejo te misli, in da ustvare predpogoj, to je, da se združita jugoslovanska kluba v enega. Kar zadene Plojevo osebo, je za zdaj vsako razmotrivanje neumestno. *Resnica je le, da, kdor hoče biti dober z vsakomur, konečno nima nobenega prijatelja.*

Tako piše koroški slovenski list »Mir.« Mi pristavljamo, da je samo pri Slovencih resnica, da konečno nima prijatelja, kdor hoče biti dober in pravičen vsakomur. Mi, ki smo najbolj potrebni v skupnih zadevah složnega, skupnega dela, pustimo, da pri nas nekteri ne politikujejo, ampak strastno divjajo proti istokrvnim bratom, ki hočejo dobro le svojemu ljudstvu. Toda prepričani smo, da bo prišel čas, ko bo ljudstvo spoznalo vse one, ki širijo mesto sloge in ljubezni le strast in sovraštvo. Da bi le ne bilo prepozno!

Slovenski poslanec Mandić po poklicu duhovnik, je imel več shodov, kjer je ljudstvo z navdušenjem pritrjevalo in zahtevalo, da morajo postopati naši poslanci skupno v blagor in korist ljudstva. Poslanec Mandić je zastopal popolnoma tiste misli, kakor naš štajerski poslanec dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj.

Družba sv. Cirila in Metoda poziva vsa zabavna in izobraževalna društva in rodoljube, naj prirejajo razne prireditve in zabave njej v prid. Kdor le količkaj more, naj stori svojo narodno dolžnost!

Strašni čudež! Pri nas se vam skoraj vsak žandar in vsak bivši korporal na žive in mrtve zapriseže, da brez nemške »šprahe« ni nič mogoče, da razpade naša Avstrija. Toda kaj se je zgodilo pred kratkem v naši državi?! V Galiciji je cesarski namestnik izdal naredbo, na vsa okrajna glavarstva in avtonomni mesti Krakov in Lvov, da morejo na žandarmerijske postaje pisati *namesto v nemškem, v poljskem jeziku vsa pisma, odloke in ukaze.* Znano je, da nemški jezik na Ogrskem, Hrvatskemain Dalmaciji že prej ni bil in se naravnost v uradih ni smel rabiti. Torej niti v Avstriji nima nemščina davno več tiste veljave kakor jo je imela prej. Le ptujski »Štajerc«, ki vidi samo Orniga, Malika in pa nemško cesarstvo na svetu, trobi še vedno svojo »vižo« naprej.

Ali je pravica v Avstriji samo za Nemce? Na Češkem in sedaj tudi na Moravskem je razdeljen deželni šolski svet v češki in nemški oddelek. Nemci so dobili to pravico, ker so v manjšini. Pri nas na Štajerskem pa med 15 člani deželnega šolskega sveta ni niti enega samostojnega, od zastopov voljenega Slo-

venca. Le verski zastopnik in eden od štirih deželnih nadzornikov sta Slovenca! To je kruto nasilstvo, grda krivica, ki se mora odpraviti. Če je pravica, da imajo na Češkem in Moravskem Nemci svoje deželne šolske svete, moramo ga na Štajerskem dobiti tudi mi. Slovenci! Povejmo odločno, složno, da dvojne mere ne bomo trpeti!

Dopisi.

Sv. Križ na Murskem polju. Slavnost blagoslavljanja nove zastave vojaškega veteranskega društva dne 28. julija se je obnesla tako sijajno, da se lahko reče, da pri nas kaj tacega in toliko ljudstva ni bilo nikdar. Z udeležbo so nas počastila razna društva c. kr. strelsko društvo iz Veržeja, voj. veteranska društva iz Radgone sv. Antona, sv. Andraža, Svetinj in od sv. Tomaža in cela okrajna zveza gasilnih društev skupno 311 društvenikov s štirimi zastavami in štirimi godbami. Kako ponosno so korakala ta društva proti cerkvi, kjer so od farovža, do cerkvenih vrat stopila v dvored, da počastijo s svojim sprejemom blagoslovitelja zastave č. g. Jurkoviča! Zastavo so nesla belo oblečena dekleta v spremstvu kumice gospe dr. Grosmanove. Cerkevni govor ostane v živem spominu ne samo veterancem ampak tudi vsem bivšim vojakom. Pri blagoslavljanju in poglavitnih delih sv. maše so veržinski strelci dajali v proslavo take salve, da so marsikteremu mehkočutnežu pretresli živce. Po cerkvenem opraviu so spet vsa društva stopila v kolone in vse zastave so stopile naprej, kjer se je vršilo zabijanje žrebljev in pri povišanju in pozdravljanju zastav se nam je nudil krasen prizor, ko je radgonska mestna godba zaigrala cesarsko himno, pri kateri so se vse zastave priklanjale, da je ljudstvo kar strmelo. Pri odhodu društev na društvene prostore g. Jureša je bila častna defilacija pred č. g. dekanom in njegovim spremstvom.

Popoldne je prihitel k nam tudi dični »Murski Sokol« in napravil javno telovadbo.

Dasiravno so med toliko množico ljudstva bile različne ideje, toda vse je nadvladala najlepša bratska in prijateljska sloga in sporazumljenje in nad našimi glavami so poleg cesarskih zastav ponosno vihrale slovenske trobojnice.

Zastavo so veterancem izdelale šolske sestre v Mariboru in to pod tako nizko ceno, s katero se ne more meriti nobena tovarna, da je ta domači zavod v tem oziru vsem društvom le priporočiti.

No, kje pa so sedaj tisti, kateri so vedno govorili, da naše popolnoma slovensko veteransko društvo s slovenskim poveljniškim jezikom nikdar in nikoli ne dobi dovoljenja imeti zastave s cesarskim orlom. Res dve leti so romale naše prošnje zaradi tega na vse strani in od najnižje do najvišje oblasti so se nam delale razne ovire in v takem včasih celo v obupnem stanju smo se vselej zatekli h g. dr. Grosmanu in c. kr. dvornemu svetniku dr. Ploju, katera gospoda sta nam vselej drage volje ustregla naši želji in nas navduševala, da to moramo doseči, brez njune pomoči bi gotovo tega nikdar ne dobili in ne le, da sta to storila vse brezplačno, temuž sta še za zastavo darovala krasne vsote. Iz hvaležnosti za njun trud in požrtvovalnost ju je društvo imeno-

valo svojim častnim članom in njima podelilo častni veteranski diplomi. Pristržno zahvalo izreka društvo tudi č. g. dekanu Jurkoviču, kateri je iz posebne naklonjenosti do nas ustregel naši prošnji in nam tako slovesno zastavo blagoslovil in še povrh podelil za zastavno krasno podporo, dalje gospej dr. Grosmanovi, katera je drage volje prevzela kumstvo in kot darilo pripela na zastavo krasen dragocen narodni trak v vrednosti 100 K, dalje vsem omenjenim društvom, katere so nas počastile z udeležbo za njihov trud in požrtvovalnost in vsem dobrotnikom našim g. rojakom, kateri so za zastavo podpore pošiljali. Vsem omenjenim izreka društveno vodstvo Bog plati!

Zahvaljuje se tudi za pismene pozdrave in čestitke c. kr. dvornega svet. dr. Ploja, našega c. kr. okrajnega glavarja g. pl. Reinerja in br. Žnideršiča, frančiškana v Ljubljani in brzojavne čestitke g. c. kr. notarja Bežana iz Marenberga in g. c. in kr. poroč. Skuhala iz Šoprona in g. Petovara iz Ivajnkovec.

Dal Bog našemu mlademu društvu vstrajnosti in napredka v čast naši križevski fari in zavednemu slovenskemu prebivalstvu.

Iz Poljčan. V številki 91. »Marburgerce« z dne 30. julija t. l. napada neki slabo podučeni dopisnik našega g. župana in se zgraža nad njim ker je imel 11 dni v občinskem zaporu zaprto slaboumno žensko ter pravi: »in še zmeraj tiči ta nesrečnica v tej luknji«, katero tudi imenuje »Gemeinde-Kotter.«

Javnosti bodi povedano, da je ta ženska vsled tatvine, katero je izvršila v poljčanski župni cerkvi, bila zaprta v odgonski zapor, ker se ni moglo iskazati, od kod in kdo da je, in ker se jo je smatralo povrh sumljivo.

Takoj isti dan, to je 16. julija t. l. ko je bila zasačena, je tukajšno orožništvo zadevo naznanilo na c. kr. okrajno glavarstvo v Maribor, naj bi naročilo poizvedbo, kam je ta ženska pristojna.

Dne 18. julija t. l. je orožništvo zopet na glavarstvo naznanilo, da se je pristojnost v zaporu nahajajoče ženske poizvedela, kar se je tudi županu naznanilo, ter mu reklo, da obdrži osebo *dotlej v zaporu, dokler ne dobi od glavarstva ukaza kaj mu je storiti.*

C. kr. okrajno glavarstvo je potem z odlokom z dne 20./7. št. 25240 ukazalo, da se v zaporu nahajajoča oseba potom odgona pošlje v domovinsko občino in ta ukaz je župan prejel še le 26. julija t. l.; dne 27. julija pa je žensko po odgonu poslal v domovinsko občino, vsled česar župana ne zadene pri tem nobena krivda.

Dopisniku bodi povedano, da se je tokrat vdaril močno po zobeh, ker ako mu stvar ni jasna, naj molči ali pa svoje ogorčenje županu osebno naznani, da mu ta stvar razjasni ne pa — da neresnice trosi med svet in hoče namenoma z lažjo spodkopati ugled župana.

Dopisniku bodi povedano, da so to občinsko luknjo, imenovano po dopisniku tudi »Gemeindekotter«. sezidali predniki naših poljčanskih nemškutarjev misleč si: to bode primeren in dobro osamljen prostor, kjer bodo naši potomci, ko bodo imeli v rokah občinsko vodstvo, — kar se jim je res nekaj let posrečilo — lahko zapirali slovenske kmete, kadar ne bodejo spolnjevali njihovih povelj osobito pri volitvah. Toda

pri tem so se zmotili, kajti to so pokazale zadnje občinske volitve, nad katerimi se naši nemškutarji tako silno jezijo.

Pa, — Tončki, Jakci, Hanzi in Lojzeki nam ne bodejo gospodarili z občino.

Slovenski kmetje.

Opomba uredništva: Čast slovenskim zavednim kmetom, ki so tako odločno nastopili proti izdajalskemu nemškutarstvu pri volitvah dne 13. julija t. l.! Pravičnost, odločnost, samozavest in ljubezen do svojega naroda Vas naj vodi, in zastonj bodo hudobna obrekovanja Vaših nasprotnikov.

Stoperce. (Odgovor na dopis ptujskega »Štajerca« z dne 11. avgusta t. l. v št. 32.) Našim Štajercijancem se meša; že za mesec dni nazaj ne pomnijo, kdaj da jih je toča hudo oškodovala, ker pišejo v »Štajercu«, da je bila toča 6. in 9. julija, bila pa je 3. julija in 9. Škoda pregledala se je 29. julija, takrat ni se že toča tako hudo poznala, ker je že perje obraslo, bila pa ni cela občina enako poškodovana, škoda pa se je primerno vseh občin enako cenila. Upamo, da se bode škoda upoštevala in da bomo dobili zdatno podporo, katero nam bode po možnosti izposloval naš državni poslanec g. dr. Miroslav Ploj, ne pa Štajercijanci, ki so bili pri izvolitvi v državni zbor njegovi največji nasprotniki in so metali kravjek na njegove lepake. Nadalje pišejo tudi, da je bil farovž potreben popravljen, a poravnanju stroškov se upirajo. Ali ne kaže vsakemu pamet, da, ako je bil potreben popravljen in se je dogotovil, torej mora tisti, ki je popravil, prejeti tudi svoje plačilo. Samo ob sebi je umevno, da se morajo potem naložiti tudi taki procenti, da pokrijejo stroške in da se računajo zamudne obresti, ako kateri ni ob določenem času plačal, ker se je denar vzel iz posojilnice. Kdo je kriv, ako je ljudstvo radi tega razburjeno, nego občinski odbor, ki je hujskal in zahteval plačilne naloge od strank, da za nje vložijo rekurz. Samo z namenom, da si s tem pridobi več pristašev, ker so ravno razpisane občinske volitve. Pišejo tudi, da so se seje cerkvenega skladnega odbora nepostavno vršile in da je bil vsega le župnik vodja. Koliko bo dosegla ta napredna občina z rekurzi, smo radovedni! Gotovo bodo še stranke plačevale, ako ne občina, kolekno pristojbino povrh! Tako so gospodarili konkurenčni odborniki, piše »Štajere«. Ravno ta konkurenčni odbor izvolili so si sami Štajercijanci! Da bi se pa bile seje nepostavno vršile, je laž. Pisar pri tem odboru je bil resnično Vrabič, da pa se bi vtihotapil kak majhen pogrešek pri tolikem računanju, je pač mogoče, laž pa je, da bi jo bil Vrabič večkrat hudo zavozil; smo radovedni pri čem! Nam ni ničesar znano! Pač pa so jo Štajercijanci večkrat hudo zavozili, saj vemo; kolikokrat so še Štajercijanci komu kaj nasvetovali, je vedno slabo izpadlo. Nadalje piše ptujski »Štajere«, da bodo kmalu občinske volitve in da se župnik na vse pretege peha in da smo slišali že par pikrih raz lece o volitvah. To je zopet laž. G. župnik že delj časa ni bil na leci, ker je hudo bolan in sedaj je že več časa v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradeu, torej Štajercijanci tudi težko bolanega ne pustijo pri miru. Kar se pa tiče g. kaplana iz Makol, nas nič ne briga. Da volitve tudi Vrabiča brigajo,

se Štajercijanci jezijo. Ali on nima volilne pravice? In če je imenike pregledal ter našel več nepostavnosti, ali je že s tem rekel, da bi rad bil župan? Če je vložil d v e pritožbi (ne celo kopo, kakor laže «Štajerc»), saj so bile take napake, kake le «Štajercijanci» zmorejo napraviti, ali ni c. kr. okr. glavarstvo njegovih pritož priznalo? Ali se niso morali imeniki popraviti in davkarijski izvleček uradno potrditi? Kdo je kriv, da so se občinske volitve zakasnile, nego Štajercijanci sami, ker ne znajo ali pa nočejo razpisati pravilno volitve tako, kakor zakon zahteva. «Štajerc» piše nadalje: ako bodemo drugo stranko volili, treba bode seči v žep. To je tudi resnica, samo da ne tako globoko, kakor smo morali dosedaj. V času narodnega župana Koržeta imeli smo 34—36% občinske doklade, sedaj štajercijanski občinski odbor spravil jih je nad 90%. Torej kdaj je bilo treba seči bolj v žep? Kaj pa je napravil s tako visokimi dokladami štajercijanski odbor, nam ni znano, pač pa je napravil eno novo bero za 120 K! Za to svoto je prejšnji župan po dve ali tri brvi postavil. Sedanji odbor ima baje nekaj v blagajni, tega jim mi ne verjamemo, ker so nekatere brvi, posebno pri Gerdini potrebne, močno popravil in ceste so zelo zanemarjene, da ne pomnimo, kdaj bi bile tako. Kdo se naj bolj briga za volitev? Kolar Jus in Zvirn s svojo hčerko Matildo, ki pa je občinska tajnica in velika agitatorca Štajercijancev, ti imenovani volilci begajo in hujskajo, ja ne one stranke voliti, ker tedaj bode morali staviti cerkev in šolo itd., kar pa je le prazen strah in Štajercijancev politika. Kar se tiče III. d. ljudske šole v Stopercah, ima se postaviti šele do leta 1913 nadstropje, in to naj bode obč. odbor katerikoli, kdo se veseli III. deške šole bolj nego Štajercijanci, saj se že Matilda sedaj poteguje kot učiteljica ženskih ročnih del, da se v III. razredu tudi ženska ročna dela njej podele. Potegovala sta se tudi Jus in Kolar, da bi III. razred bil nemški, kar smo že zadnjič poročali. Vpokojenemu Zvirnu svetujemo, naj ne draži volilcev in jih napada na cesti kakor je to storil do sedaj. Radovedni smo, kaj mu je velespoštovani oskrbnik graščine Hamrov povedal, katerega je nekega dne napadal in nagovarjal k volitvi. Dne 4. 8. oznanilo se je, da bode volitev občinskega odbora že 19. 8., da pa bi ja vsi ne izvedeli, oznanil je Kolar popoldanski službi božji in razglas šele 10. 8. t. l. nabil. Seveda zoper tako počenjanje morali smo se zopet pritožiti, vsa zvijača jim ne bode pomagala, ker poznamo jih predobro. Štajercijancev ne bomo volili!

Več volilcev.

Potovalni učitelj Žmavc. Računajoč na Vaše pravicoljubje prosim Vas uljudno, da blagovolite sprejeti v svoj cenjeni list z ozirom na notico pod zgorajšnjim napisom v št. 22. od 10. t. m. sledečo objavo: Svojim nekdanjim narodnim in gospodarskim načelom se nisem nikoli izneveril. Vsak pošten Nemeč bi me moral zaničevati, če bi bil izdajica nad svojim narodom. Dobro delo je več vredno, ko dobre besede. Za kruh, ki so mi ga rezali rojaki, me ni vredno zavidati in mi ga sponašati. Od slovenskih denarnih zavodov nisem nikoli nič dobil. Velezaslužni gospod dvorni svetnik dr. Ploj je pa zame res silno mnogo storil, da mu

ostanem hvaležen v vsakem slučaju tudi do smrti, dočim mi nekateri drugi rojaki niti odgovorili niso, če sem se zatekel k njim. Predno pretečeta dve leti, pokazalo se bo, kdo je imel prav in komu se je godila huda krivica. Uničiti me tu in — tam je končno lahko, a ne plemenito. Verni sodelavci se pa tako ne pridobivajo, ampak odbijajo. Poročevalci naj bi se boljše informirali, predno zahtevajo pred javnostjo take žrtve. Napadati in se skrivati za uredniško mizo je lahko, a ni moško. Za gospodarske koristi našega kmečkega ljudstva se pa bodem pošteno potegoval odslej kakor sem se potegoval doslej.

Velespoštovanjem

Andrej Žmavc.

Opomba uredništva: Že zadnjič smo omenili, da nas odkrito veseli dobra volja in odkrita beseda g. Žmavca, toda v slovenskih spodnještajerskih listih se je nakopičilo toliko dejstev *proti* gornjim trditvam, da moramo vzdržati svoje mnenje, dokler nam g. Žmave vsaj zaupno ne pojasni svojega delovanja in svojih načrtov. Pred vsem pa povdarjamo, da se od Gradeca zasužnjiti ne damo, ker to ni v našo gospodarsko, še manj pa v narodno korist.

Razne vesti.

Japonci v Trstu. Začetkom meseca septembra prideteta v Trst dve veliki japonski bojni ladji; poveljuje jima admiral Yjui. Govorilo se je po končani rusko-japonski vojski, da pride večina japonskega brodovja pod admiralom Togo v Evropo ter obišče razna velika pomorska mesta. No, sedaj sta prišli samo 2 križarki. Najbrž primanjkuje Japoncem potrebnega drobiža, kajti tako daljna potovanja bojnega brodovja stanejo vedno cele milijone kron.

Osepnice ali črne koze so se pojavile na Dunaju. Zbolelo je na tej bolezni več oseb. Pravijo, da je bolezen prišla v perju za blazine iz Galicije ali iz Rusije.

Kolera se širi na Ruskem. Zbolelo je več sto ljudi. Državna oblast poskusi vse, da bolezen omeji, in gotovo se ji to posreči. Bolezen se je zanesla na Rusko iz Azije, in sicer najbrž od vojakov, ki so bili v rusko-japonski vojski.

Avstrijski in italijanski minister za zunanje zadeve Aerenthal in Tittoni sta se sešla, da se zmenita o postopanju in preuredbah v Macedoniji, ki naj bi konečno povzročili v tej nesrečni deželi pod Turčijo mir in red. Po svojem sestanku na Severniku na štajersko-nižje-avstrijski meji sta se peljala k našemu cesarju v Išl, kjer biva ta čas na letovišču.

Angleški kralj pridno potuje in obiskuje druge vladarje. Mora imeti že zelo važne načrte, da se sam toliko trudi. Obiskal je nemškega in našega avstrijskega cesarja, sedaj pa že poročajo časopisi, da se zanesljivo sestane z italijanskim kraljem meseca septembra.

Rusija. Volitve v državno dumo (državni zbor) se vršijo v Petrograou in Moskvi 28. okt. t. l. To je tekom poldruega leta že tretji državni zbor. Prva dva je vlada zaporedoma razpustila, ker se nista zavedala odgovorne in dalekosežne svoje naloge ter nista hotela sporazumno z vlado počasi, trezno in premišljeno delovati za blagor ljudstva, ampak hoteli so vse enkrat, pa še sami niso vedeli kako.

Velik shod je imela socijalno-demokratska stranka te dni v Stuttgartu na Nemškem. Zbrali so se socijalno-demokratski zastopniki iz vseh večjih evropskih držav in vseh važnejših industrijskih krajev. Razpravljali so več dni. Popolnoma so zavrgli nekdanje svoje brezdomovinsko stališče.

Maroko v severni Afriki. Kakor smo že poročali zadnjič, zapletli so se Francozi s to državo zaradi bojov v vojsko. Ker je hotel dosedajni marokanski vladar odnehati ter Francozom in Špancem po možnosti ugoditi, so pa sedaj odstavili in oklicali njegovega brata za vladarja. Po vsej deželi pridgajo tudi med muhamedanskimi rodovi takozvano »sveto vojsko«, to je boj Muhamedancev proti vsaki drugi veri in proti napredku.

Francoska bi gotovo napravila konec tej gonji proti tujcem, toda Nemčija se boji, da zasede in obdrži Franzoska Maroko in dobi tako celo severo-zapadno Afriko v svojo oblast.

V Kasablanki stojijo francoske čete, a iz cele Maroko države se zbirajo plemena, da jih napadejo. Evropejci in židi se morali pobegniti tudi iz drugih marokanskih mest, kjer so bivali kot trgovci.

Kmetijsko bralno društvo na Rogoznici pri Ptuj priredi 1. sept. pri gosp. Bračiču glediško igro in veliko ljudsko veselico. Začetek je ob 3. uri popoldne. Veselica se vrši le ob lepem vremenu, v nasprotnem slučaju pa v nedeljo dne 8. sept. Rojaki pridite!

Kdor si hoče napraviti domačo pi-jačo ali podaljšati svojo zalogo, naj se obrne zaupno na tvrdko:

C. F. Schubert Gradec,
Murplatz 10.

Postavno zavarovano.

Edin pristi balzam
lekarn „Angela varih“
A. THIERRY
v Pregradi pri Rogoški
Slatini.

Vsako ponarejanje kaznivo

**Edino pristen je
THIERRYJEV BALZAM**

z zeleno varstveno znamko z nuno 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5.—

Thierryjevo centifolijsko mazilo

za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej.

Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslavni.

Naslavlja naj se na

lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoči izvornih zahvalnih pisem zastoj in poštine ne prosto.

F. PAMM, Krakovo,
Zielonove ulice 3.
Razpožila na zahtevo brezplačno in poštine prosto bogato ilustr. cenike o urah, zlatih, srebrnih, orodju in godalnih.

POZOR!

Ura
N
verizico

samo K 2-50 Vsakdo dobi krasno žepno uromont. gloria srebro sistem Roskopf patent ankerica 30 ur natančno idoča, za kar se jamči 2 leti, s pozlač. primerno težko verižico za le K 2-50 3 komadi z verižicami K 7. Razpošilja po poštnem povzetju tovarniška zaloga švicarskih ur
S. URBACH, Krakov št. 96.

Južnoštajerska hranilnica

v Celju Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vranksko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4,000.000. K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torek in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje po **4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe isti popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposojuje pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiško varnost po **4 tri četrt odstotkov**, občinam, korporacijam navedenih petih okrajev po **4 in pol odstotkov obresti.**